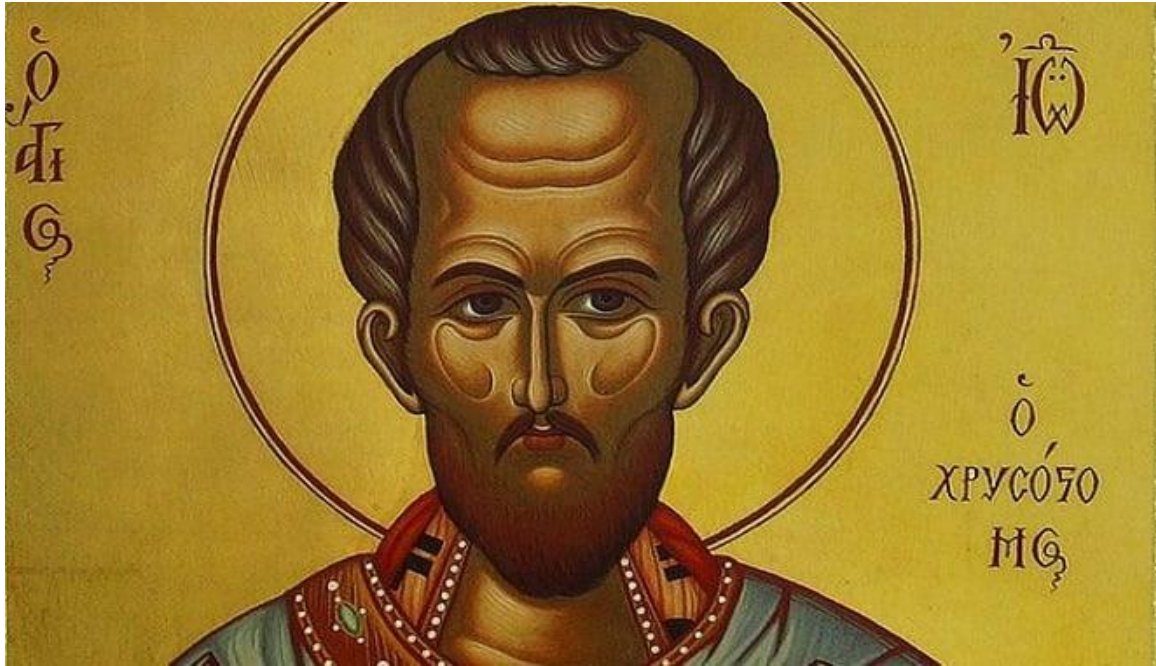

Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, 347-407 μ.Χ.

Άγιος, Πατέρας και ιεράρχης της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Γεννήθηκε στην Αντιόχεια της Συρίας. Το 398 έγινε Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Εξεδιώχθη από την αυτοκράτειρα Ευδοξία και πέθανε στην εξορία, στον Καύκασο.

Θεωρείται πως η γλώσσα του «έσταζε μέλι» καθώς υπήρξε ο πιο χαρισματικός ρήτορας της εποχής του. Διετέλεσε Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως και αφιέρωσε τη ζωή του στην ανάπτυξη της φιλανθρωπίας. Μάλιστα τα ημερήσια συσσίτια που οργάνωσε έτρεφαν 7.000 ανθρώπους!

Στον τομέα της φιλοσοφίας, μπορεί να απέρριπτε τις θεωρίες των αρχαίων Ελλήνων περί Θεού ωστόσο δεν δίστασε να χρησιμοποιήσει τις εργαλειακές μεθόδους της φιλοσοφίας τους προκειμένου να αναπτύξει μια συστηματική θεολογία.

Στη ζωή του υπήρξε υπόδειγμα ασκητή ενώ δεν παρέλειπε να καταδικάζει εκείνους τους ιερείς που πλούτιζαν από την ιδιότητά τους. Ήταν τέτοια η σκληρή κριτική που ασκούσε στους Αυτοκράτορες, που τελικά η αυλή τον κυνήγησε και τον εξόρισε. Όμως η φήμη του τον ξεπέρασε αφού θεωρείται Άγιος από όλες σχεδόν τις χριστιανικές ομολογίες.

Λόγοι του Αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου

- **Να σεβόμαστε ο ένας τον άλλον, για να μάθουμε να σεβόμαστε και τον Θεό. Εκείνος που είναι θρασύς στους ανθρώπους, είναι θρασύς και στον Θεό.**
- Αν σου παρουσιαστεί καμιά λύπη, σκύψε στην Καινή Διαθήκη, σαν σε αποθήκη φαρμάκων.
- Ο Θεός απαιτεί από τους ενάρετους σαν να είναι πλούσιοι, από τους αμαρτωλούς σαν να είναι φτωχοί.
- **Τα πουλιά έχουν φτερά για να αποφεύγουν τις παγίδες και οι άνθρωποι το λογικό για να αποφεύγουν τα αμαρτήματα.**
- Τίποτε δεν είναι πιο πολύτιμο από τον άνθρωπο, παρά το γεγονός ότι είναι και παραμένει θνητός.
- Ο Κύριος δέχεται αυτόν που έρχεται την τελευταία στιγμή με τον ίδιο τρόπο που αναπαύει τον εργάτη της πρώτης ώρας.
- **Ούτε η δικαιοσύνη σου να είναι άκαμπτη, ούτε η φρόνηση σου περίπλοκη. Παντού το μέτρο είναι το άριστο.**
- **Αυτό κυρίως είναι το γνώρισμα του πράου, τις μεν αδικίες που γίνονται σ' αυτόν να τις παραβλέπει, τους αδικούμενους όμως να τους υπερασπίζεται.**

- **Δεν πρέπει να μισούμε τους αιρετικούς, αλλά την αίρεση, όχι τον άνθρωπο, αλλά την πονηρή πράξη, την διεφθαρμένη γνώμη.**

- Οι ισχυροί θεωρούν αυτονόητο να αδικούν τους πιο αδύνατους, όπως τα ψάρια στη θάλασσα όπου το μεγάλο τρώει το μικρό.
- **Το πίπτειν ανθρώπινον, το εμμένειν εωσφορικόν, το μετανοείν θεϊόν. (Το να κάνει λάθη κανείς είναι ανθρώπινο, το να επιμένει όμως στην αμετανοησία είναι διαβολικό, ενώ το να μετανοεί είναι θεϊκό).**
- Όταν διαθρέψης τον πένητα, σαυτόν νόμιζε διατρέφειν.
- **Πραγματικά πλούσιος είναι εκείνος που δεν έχει ανάγκη από τίποτε. Δηλαδή ο ολιγαρκής.**

- Κάθε επιεικής και πράος εύκολα οδηγείται στη φιλανθρωπία, γιατί τη φτώχεια των άλλων τη θεωρεί σαν δική του δυστυχία.
- Τίποτε δεν μας ανακουφίζει τόσο πολύ, όσο η θλίψη που μας απομακρύνει από όλα τα κοσμικά πράγματα.
- Όπου αποφασίζει ο Θεός, υποχωρεί η φυσική τάξη, γιατί εφόσον αποφάσισε, μπόρεσε και το έκανε.
- **Ό,τι γίνεται στον καιρό του, είναι χρήσιμο. Ό,τι γίνεται άκαιρα, όχι μόνο άχρηστο είναι, αλλά και βλαβερό.**
- **Η λύπη, η αγωνία, ο θυμός και οι πολλές μέριμνες σκοτίζουν το νου και δεν τον αφήνουν να κάνει λογικές σκέψεις.**
- Τα αμαρτήματα είναι οι αιτίες όλων των κακών. Στα αμαρτήματα οφείλονται οι λύπες, στα αμαρτήματα οι ταραχές, οι πόλεμοι, οι αρρώστιες.
- **Για τούτο, πάνω απ' όλα πρέπει πιο πολύ να κλαίμε: Για το ότι, επειδή οι κακοί στην εποχή μας έγιναν πολλοί, τα κακά δεν προκαλούν πια ντροπή σ' εκείνους που τα διαπράττουν.**
- Πλήθος μάγοι και αγύρτες και πλάνοι πέρασαν, αλλά ξεχάστηκαν όλοι, χωρίς ν' αφήσουν το παραμικρό ίχνος· μαζί με τη ζωή τους έσβησαν κι οι μαγγανείες τους. Η φήμη όμως και η δόξα και οι πιστοί του Χριστού κάθε μέρα αυξάνουν κι απλώνονται σ' όλη την Οικουμένη.
- Ένας από τους λόγους για τους οποίους ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο με σώμα και ψυχή, δηλαδή με ένα στοιχείο υλικό και με ένα πνευματικό, είναι και τούτος: όταν κυριεύεται από την αλαζονεία, να ταπεινώνεται από την ευτέλεια του φθαρτού σώματος, και όταν του έρχεται λογισμός εξευτελιστικός για τη θεόπλαστη φύση του, να ενθαρρύνεται από την ευγένεια της αθάνατης ψυχής του.

«Πολύ πιο εύκολα μπορεί κανείς να σηκώσει με τους φίλους του την πιο ανυπόφορη συμφορά παρά μονάχος του την πιο μεγάλη ευτυχία».

- **Δεν θα χρειάζονταν λόγια, αν έλαμπε η ζωή μας. Δεν θα χρειάζονταν δάσκαλοι, αν επιδεικνύαμε έργα. Κανείς δεν θα παρέμενε άπιστος, αν εμείς ήμασταν πραγματικοί Χριστιανοί.**

Εκείνος που θέλει να βρει την Αλήθεια, πρέπει να καθαρθεί πρώτα από τα πάθη του. Γιατί όποιος απαλλάσσεται από τα πάθη, απαλλάσσεται και από την πλάνη και γνωρίζει την Αλήθεια.

Μην βάζεις την ομόνοια πάνω από την αλήθεια.

Δεν θα έχουμε κανένα κέρδος από την ορθή μας πίστη, αν η ζωή μας είναι αμαρτωλή, όπως επίσης δεν θα έχουμε καμία ωφέλεια από την ενάρετη ζωή μας, αν η πίστη μας δεν είναι υγιής.

Ας μην φερόμαστε στους αντιφρονούντες με επιθετικότητα και αγριότητα, αλλά ας συζητάμε μαζί τους με μετριοπάθεια, γιατί τίποτα δεν είναι ισχυρότερο από την συγκαταβατικότητα και την πραότητα. «Ο δούλος του Κυρίου δεν πρέπει να είναι εριστικός, αλλά ήπιος και ανεκτικός απέναντι σε όλους» (Β' Τιμ. 2:24).

Ακόμα κι αν ζεις ανώτερη πνευματική ζωή, δεν θα αποκτήσεις καμία παρρησία στο Θεό, εφόσον αδιαφορείς για τους αδελφούς σου που χάνονται.

Δεν είναι δυνατό να σωθεί κανείς, αν δεν κάνει τίποτα για τη σωτηρία του πλησίον του.

Εκείνος που φροντίζει να σώσει έναν αμελή αδελφό και να τον αρπάξει από το στόμα του διαβόλου, μιμείται, όσο είναι ανθρωπίνως δυνατόν, το Θεό. Τι θα μπορούσε να εξισωθεί μ' αυτό το έργο; Απ' όλα τα κατορθώματα είναι το μεγαλύτερο, όλης της αρετής είναι το αποκορύφωμα.

Τα πάθη που τυραννούν πιο πολύ τους ανθρώπους είναι η πλεονεξία και η ακολασία.

Η λύπη, η αγωνία, ο θυμός και οι πολλές μέριμνες σκοτίζουν το νου και δεν τον αφήνουν να κάνει λογικές σκέψεις.

Τα αμαρτήματα είναι οι αιτίες όλων των κακών. Στα αμαρτήματα οφείλονται οι λύπες, στα αμαρτήματα οι ταραχές, οι πόλεμοι, οι αρρώστιες.

”Ο Θεός παραμένει μυστήριο ακόμη και όταν Τον βλέπουμε”

Η αμαρτία, πριν εμφανιστεί και πραγματοποιηθεί, σκοτίζει το λογισμό και εξαπατά το νου. Όταν όμως, ολοκληρωθεί, τότε φανερώνει την απρέπειά της, προξενώντας διαρκή οδύνη στην ψυχή και αφαιρώντας την παρρησία της συνειδήσεως.

Πηγή κακών είναι η έλλειψη μέτρου στις επιθυμίες μας. Σ' αυτήν οφείλονται οι πορνείες, οι πλεονεξίες, οι κλεψίες, οι φόνοι, οι ληστείες, ολόκληρη η διαφθορά της ψυχής. Α μην επιζητούμε, λοιπόν, περισσότερα από τα απαραίτητα και στην τροφή και στα ενδύματα και στα σπίτια και στις άλλες σωματικές ανάγκες.

Αρχή της ραθυμίας είναι η αναβολή. ας μην αναβάλλουμε, λοιπόν, για αύριο τη διόρθωσή μας, «γιατί δεν ξέρουμε τι θα φέρει η αυριανή μέρα» (Παροιμ.27:1), ούτε να λέμε ότι θα νικήσουμε την κακή συνήθεια σιγά-σιγά, γιατί αυτό το «σιγά-σιγά» δεν θα φτάσει ποτέ.

Για τούτο, πάνω απ' όλα πρέπει πιο πολύ να κλαίμε: Για το ότι, επειδή οι κακοί στην εποχή μας έγιναν πολλοί, τα κακά δεν προκαλούν πια ντροπή σ' εκείνους που τα διαπράττουν.

Ότι γίνεται στον καιρό του, είναι χρήσιμο. Ότι γίνεται άκαιρα, όχι μόνο άχρηστο είναι, αλλά και βλαβερό.

Τα πουλιά έχουν φτερά για να αποφεύγουν τις παγίδες και οι άνθρωποι το λογικό για να αποφεύγουν τα αμαρτήματα.

**Δεν θα χρειαζότανε λόγια, αν έλαμπε η ζωή μας. Δεν θα χρειαζότανε δάσκαλοι, αν επιδεικνύαμε έργα. Κανείς δεν θα παρέμενε άπιστος, αν εμείς είμασταν πραγματικοί Χριστιανοί.*

***Να σεβόμαστε ο ένας τον άλλον, για να μάθουμε να σεβόμαστε και τον Θεό. Εκείνος που είναι θρασύς στους ανθρώπους, είναι θρασύς και στον Θεό.**

***Πραγματικά πλούσιος είναι εκείνος που δεν έχει ανάγκη από τίποτε. Δηλαδή ο ολιγαρκής.**

Άχρηστοι είναι οι πλούσιοι, ναι, άχρηστοι, εκτός κι αν είναι ελεήμονες και φιλόανθρωποι.

**Η Εκκλησία όταν πολεμιέται, νικά· όταν σκέφτονται εναντίον της κακά, αυτή εξαγνίζεται, όταν υβρίζεται, γίνεται πλέον λαμπρά. Δέχεται επιθέσεις, όμως δεν νικιέται ποτέ, κλυδωνίζεται μεν, χωρίς όμως να καταποντίζεται, υφίσταται διάφορα κακά, δεν ναυαγεί όμως ουδέποτε. Παλεύει, χωρίς ποτέ να ηττάται.*

***Ο πλούσιος μπορεί να δικαιωθεί με την ελεημοσύνη, αλλά και ο φτωχός με τη υπομονή.**

**Αν σου παρουσιαστεί καμιά λύπη, σκύψε στην Καινή Διαθήκη, σαν σε αποθήκη φαρμάκων.*

***Δεν πρέπει να μισούμε τους αιρετικούς, αλλά την αίρεση, όχι τον άνθρωπο, αλλά την πονηρή πράξη, την διεφθαρμένη γνώμη.**

**Όπου αποφασίζει ο Θεός, υποχωρεί η φυσική τάξη, γιατί εφόσον αποφάσισε, μπόρεσε και το έκανε.*

**Ούτε η δικαιοσύνη σου να είναι άκαμπτη, ούτε η φρόνηση σου περίπλοκη. Παντού το μέτρο είναι το άριστο.*

**Τίποτε δεν είναι πιο πολύτιμο από τον άνθρωπο, παρά το γεγονός ότι είναι και παραμένει θνητός.*

**Ο Θεός απαιτεί από τους ενάρετους σαν να είναι πλούσιοι, από τους αμαρτωλούς σαν να είναι φτωχοί.*

**Αυτό κυρίως είναι το γνώρισμα του πράου, τις μεν αδικίες που γίνονται σ' αυτόν να τις παραβλέπει, τους αδικούμενους όμως να τους υπερασπίζεται.*

**Ο Κύριος δέχεται αυτόν που έρχεται την τελευταία στιγμή με τον ίδιο τρόπο που αναπαύει τον εργάτη της πρώτης ώρας.*

***Κάθε επιεικής και πράος εύκολα οδηγείται στη φιλανθρωπία, γιατί τη φτώχεια των άλλων τη θεωρεί σαν δική του δυστυχία.**

**Τίποτε δεν μας ανακουφίζει τόσο πολύ, όσο η θλίψη που μας απομακρύνει από όλα τα κοσμικά πράγματα.*

«Άνθρωπος που δεν συμβουλευεται άλλον μοιάζει με ακυβέρνητο πλοίο, που έχει παραδοθεί στη δύναμη των ανέμων»

ΛΟΓΟΙ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

1. Είναι ανάγκη να προσεύχεται κανείς πάντοτε και ασταμάτητα, και εκείνος που βρίσκεται σε θλίψη και εκείνος που ζει με άνεση.
2. Οι απολαύσεις και οι αμαρτωλές ηδονές και τα αναρίθμητα κακά γεννιούνται από τα πολλά χρήματα.
3. Δεν πρέπει να μισούμε τους αιρετικούς, αλλά την αίρεση, όχι τον άνθρωπο, αλλά την πονηρή πράξη, την διεφθαρμένη γνώμη.
4. Είσαι σκεύος πλασμένο από τον Θεό. Δόξασε, λοιπόν, Εκείνον που σε έφτιαξε.
5. Δεν είναι δυνατόν, εκείνος που είναι προσηλωμένος στα παρόντα, να δεχθεί κάποτε και να γεμίσει από τον πόθο των μελλοντικών αγαθών.
6. Κανείς και τίποτα να μη σε φοβίζει. Κι αν ακόμη είναι αναρίθμητοι οι εχθροί, δαίμονες και ασεβείς άνθρωποι, ο δικός μας υπερασπιστής είναι ισχυρότερος.
7. Όποιος έχει το Θεό μαζί του, είναι ο πιο ισχυρός απ' όλους.

8. **Αναθέστε όλα τα προβλήματα σας στον Θεό... Μην κάνετε τίποτε που να αποβλέπει στη δόξα των ανθρώπων, αλλά μόνον ότι είναι ευάρεστο στο Θεό.**
9. Όταν ιδείς κάποιον να πλουτεί με αδικίες και να ευημερεί, να στενάξεις, να δακρύσεις. Διότι ο πλούτος αυτός προσθέτει σ' αυτόν τιμωρία.
10. Τίποτε άλλο δεν ευχαριστεί τόσο πολύ το Θεό, όσο το να μη ανταποδίδουμε κακό αντί κακό.
11. Τίποτε δεν μπορεί να κάμει την ψυχή τόσο φιλοσοφημένη και επιεική και ήπια, όσο η συνεχής ανάμνηση των αμαρτημάτων μας.
12. Δεν κρινόμαστε από τα αποτελέσματα των ενεργειών μας, αλλά από την πρόθεση μας.
13. Όσο μεγαλύτερες είναι οι ευεργεσίες που πήραμε, τόσο βαρύτερα και σκληρότερα τιμωρούμαστε, όταν αποδειχθούμε ανάξιοι της ευεργεσίας.
14. **Δώσε ψωμί και πάρε παράδεισο. Δώσε μικρά και πάρε μεγάλα. Δώσε θνητά και πάρε αθάνατα. Λύτρο της ψυχής είναι η ελεημοσύνη.**
15. Τίποτε δεν είναι φοβερό παρά μόνο το να βρεθείς αντιμέτωπος με το Θεό.
16. **Η απλότητα είναι ένας δρόμος που οδηγεί στη φιλοσοφημένη ζωή. Κανένας δεν είναι τόσο καλός και ωραίος στην ψυχή όσο ο απλός.**
17. **Διότι αυτό σημαίνει να είσαι μαθητής του Χριστού, το να είσαι πράος και επιεικής.**
18. **Τίποτε δεν δυσареστεί τόσο τους περισσότερους ακροατές, όσο το να εγκωμιάζει κανείς τον εαυτό του.**
19. Ακούστε τα αυτά, πατέρες και μητέρες, ότι δεν θα μείνει χωρίς αμοιβή ο κόπος σας για την ανατροφή των παιδιών.
20. **Καθένας που βρίζεται ή υποφέρει από κάτι φοβερό, να υποφέρει με πραότητα τις βρισιές και να συγκρατεί την οργή του, εφόσον,**

συγκρατώντας την οργή του, πρόκειται να γίνει μιμητής του Θεού.

21. Τα αμαρτήματα των γυναικών οφείλονται στην απαιδευσία των ανδρών.
22. Αυτό κυρίως είναι το γνώρισμα του πράου, τις μεν αδικίες που γίνονται σ' αυτόν να τις παραβλέπει, τους αδικούμενους όμως να τους υπερασπίζεται.
23. Εκείνος που αξιώθηκε να μιλήσει με το Θεό, πόσα αγαθά δεν θα απολαύσει; Διότι η προσευχή είναι διάλογος με το Θεό.
24. Τούτο είναι που ανατρέπει ολόκληρη την οικουμένη, η αμέλεια που δείχνουμε για την ανατροφή των παιδιών μας.
25. **Θέλεις να διορθώσεις τον αδελφό σου; Δάκρυσε, συμβούλευσε, παρακάλεσε.**
26. Κάθε επιεικής και πράος εύκολα οδηγείται στη φιλανθρωπία, γιατί τη φτώχεια των άλλων τη θεωρεί σαν δική του δυστυχία.
27. Το αδύνατο μέρος έχει ανάγκη πάντοτε από περισσότερη φροντίδα.

